

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR LIETAS IEROSINĀŠANU

Rīgā

2020. gada 16. jūlijā

Satversmes tiesas 2. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētāja Sanita Osipova, tiesneši Aldis Laviņš un Gunārs Kusiņš,
kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto Limbažu novada domes (turpmāk – Pieteikuma iesniedzēja) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 127/2020),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzēja lūdz Satversmes tiesu atzīt Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma pielikuma „Administratīvās teritorijas, to administratīvie centri un teritoriālā iedalījuma vienības” 35.4. apakšpunktu (turpmāk – apstrīdētā norma) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) ievadam, 1. pantam un 101. panta pirmajai daļai, kā arī Eiropas vietējo pašvaldību hartas (turpmāk – Harta) 4. panta sestajai daļai un 5. pantam.

2. Apstrīdētā norma noteic, ka Saulkrastu novadā ietilpst Skultes pagasts.

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pašvaldības domes pieteikuma pamata ir ierosināma lieta, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;

- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18.–19. panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

4. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. un 6. punktam Satversmes tiesa izskata lietas par likuma atbilstību Satversmei un Latvijas nacionālo tiesību normu atbilstību tiem Latvijas noslēgtajiem starptautiskajiem līgumiem, kuri nav pretrunā ar Satversmi. Līdz ar to pieteikumā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 7. punkts noteic, ka tiesības iesniegt pieteikumu par lietas ierosināšanu ir pašvaldības domei. Līdz ar to Pieteikuma iesniedzēja ir tiesīga iesniegt pieteikumu, ievērojot Satversmes tiesas likumā noteiktās prasības.

6. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19. panta pirmo daļu pieteikumu Satversmes tiesā pašvaldības dome var iesniegt tikai tad, ja apstrīdētais akts aizskar attiecīgās pašvaldības tiesības.

Satversmes tiesa ir atzinusi, ka, lemjot par to, vai pašvaldības dome ir tiesīga iesniegt pieteikumu, ir jāpārbauda, vai pieteikuma iesniedzēja ir pamatojusi viedokli, ka apstrīdētais akts aizskar attiecīgās pašvaldības tiesības. Proti, vai no tām normām, atbilstība kurām tiek apstrīdēta, izriet tiesības konkrētajai pašvaldībai un vai apstrīdētā norma aizskar šīs tiesības, tas ir, rada pašvaldībai kādas nelabvēlīgas sekas (*sk. Satversmes tiesas 2008. gada 16. aprīļa lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2007-21-01 5. punktu*). Savukārt šis viedoklis saistībā ar apstrīdēto normu pēc būtības ir izvērtējams lietas sagatavošanas un izskatīšanas gaitā (*sk. Satversmes tiesas 2008. gada 16. aprīļa lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2007-21-01 5. punktu*).

Pieteikuma iesniedzēja uzskata, ka apstrīdētā norma aizskar tās tiesības, jo ar apstrīdēto normu ir tikusi grozīta Limbažu pašvaldības administratīvās teritorijas robeža, nodalot un pievienojot jaunveidojamā Saulkrastu novada administratīvajai teritorijai Limbažu novada Skultes pagastu. Grozot administratīvās teritorijas robežas, nav noskaidrots Limbažu novada vietējās kopienas viedoklis, kā arī nav ņemta vērā vairāku institūciju sniegtā informācija. Pēc Pieteikuma iesniedzējas ieskata, apstrīdētā norma neatbilst Satversmes ievadam, 1. pantam un 101. panta pirmajai daļai, kā arī

Hartas 4. panta sestajai daļai un 5. pantam, jo acīmredzami un būtiski pārkāpj labas likumdošanas, pašvaldības un samērīguma principu.

Līdz ar to pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 19. panta pirmās daļas prasībām.

7. Satversmes tiesas likuma 18. panta ceturtās daļas 1. punkts noteic, ka pieteikumam pievieno koleģiālās institūcijas lēmumu, ja pieteikumu iesniedz koleģiāla institūcija. Savukārt atbilstoši Satversmes tiesas likuma 18. panta trešās daļas otrajam teikumam koleģiālas institūcijas pieteikumu paraksta tās vadītājs.

Pieteikumam ir pievienots Limbažu novada domes 2020. gada 30. jūnija lēmums par pieteikuma iesniegšanu Satversmes tiesā. Minēto lēmumu ir parakstījis Limbažu novada domes priekšsēdētājs.

Līdz ar to pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta trešās daļas otrā teikuma un ceturtās daļas 1. punkta prasībām.

8. Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punkts prasa pieteikumā ietvert tā juridisko pamatojumu.

8.1. Pieteikuma iesniedzēja lūdz atzīt apstrīdēto normu par neatbilstošu Satversmes ievadam. Pēc Pieteikuma iesniedzējas ieskata, apstrīdēta norma ir pretrunā Satversmes ievadā esošai tiesiskas valsts idejai un no tā izrietošajam labas likumdošanas principam.

Saskaņā ar Satversmes 1. pantu Latvija ir neatkarīga demokrātiska republika. Satversmes tiesa ir secinājusi, ka no demokrātiskas tiesiskas valsts pamatnormas atvasinātie vispārējie tiesību principi, tostarp tiesiskas valsts princips, ietilpst Satversmes 1. panta tvērumā (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2017. gada 29. jūnija sprieduma lietā Nr. 2016-23-03 15.1. punktu*). Savukārt no tiesiskas valsts principa demokrātiskā tiesiskā valstī izriet noteiktas prasības arī attiecībā uz likumdošanas procesu. Minētās prasības veido no tiesiskas valsts principa atvasinātā labas likumdošanas principa saturu (*sk. Satversmes tiesas 2019. gada 6. marta sprieduma lietā Nr. 2018-11-01 18.1. punktu*).

Pieteikuma iesniedzēja, citējot Satversmes tiesas judikatūras atziņas par labas likumdošanas principu, lūdz atzīt apstrīdēto normu par neatbilstošu Satversmes ievadam un 1. pantam. Tomēr pieteikumā nav pamatots, kāpēc papildus Satversmes 1. pantam, nepieciešams vērtēt apstrīdētās normas atbilstību Satversmes ievadam.

Līdz ar to pieteikums daļā par apstrīdētās normas atbilstību Satversmes ievadam neatbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punkta prasībām.

8.2. Pieteikuma iesniedzēja lūdz atzīt apstrīdēto normu par neatbilstošu Satversmes 1. pantam un 101. panta pirmajai daļai, kā arī Hartas 4. panta sestajai daļai un 5. pantam.

Pieteikumā ir ietverts juridiskais pamatojums par apstrīdētās normas iespējamo neatbilstību Satversmes 1. un 101. pantam, kā arī Hartas 4. panta sestajai daļai un 5. pantam.

Līdz ar to pieteikums šajā daļā atbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punkta prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. pantu, Satversmes tiesas 2. kolēģija

nolēma:

1. Ierosināt Satversmes tiesā lietu „Par Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma pielikuma „Administratīvās teritorijas, to administratīvie centri un teritoriālā iedalījuma vienības” 35.4. apakšpunkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1. pantam, 101. panta pirmajai daļai un Eiropas vietējo pašvaldību hartas 4. panta sestajai daļai un 5. pantam” pēc Limbažu novada domes pieteikuma (pieteikums Nr. 127/2020).

2. Atteikties ierosināt lietu par Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma pielikuma „Administratīvās teritorijas, to administratīvie centri un teritoriālā iedalījuma vienības” 35.4. apakšpunkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes ievadam.

3. Uzaicināt institūciju, kas izdevusi apstrīdēto aktu, – Saeimu – **līdz 2020. gada 16. septembrim** iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētāja

Sanita Osipova